

Checklist

Algemeen:

- Is uw vermogen en/of inkomen de afgelopen jaren (aanzienlijk) veranderd?
(Denk hierbij ook aan de start of staking van een onderneming) Ja Nee ?
- Is uw -eventuele- toenmalige partner uw huidige partner? Nee Ja ?
- Zijn er wijzigingen in de gezinssamenstelling en/of familieverhoudingen? Ja Nee ?
- Is er bij een erfgenaam of partner sprake van een ziekte, geestelijke stoornis en/of (een dreiging van) financieel wanbeheer? Ja Nee ?
- Heeft u de afgelopen jaren buitenlands bezit verworven? Ja Nee ?

Wetgeving:

- Per 1 januari 2003 is het wettelijke erfrecht gewijzigd. Daarvóór gemaakte testamenten blijven in beginsel van kracht. Het nieuwe erfrecht biedt evenwel andere mogelijkheden om de langstlevende partner verzorgd achter te laten. Het gaat onder andere om de volgende zaken:
 - De executeur kan ruimere bevoegdheden krijgen: gewenst? Ja Nee ?
 - Een bewindregeling is beter in te richten: gewenst? Ja Nee ?
 - Onterving van (klein)kinderen is mogelijk: gewenst? Ja Nee ?
 - Stiefkinderen kunt u dezelfde rechten geven als eigen kinderen: gewenst? Ja Nee ?
- Per 1 januari 2010 is de fiscale regeling rondom erven en schenken ingrijpend veranderd:
 - bespaart uw testament erfbelasting? Nee Ja ?
 - Is er voorzien in de mogelijkheid om een (flexibele) rente over de erfdelen te vergoeden? Nee Ja ?
 - Krijgen uw kleinkinderen al iets uit uw nalatenschap? Nee Ja* ?

** zie echter ook hieronder de vraag over de 'Ik opa-clausule'!*

- Per 1 januari 2018 is het huwelijksvermogensrecht ingrijpend veranderd. Voor na 1 januari 2018 gesloten huwelijken en opheffingen van huwelijkse voorwaarden geldt in beginsel onder meer dat:

1. een ontvangen erfenis of schenking privévermogen blijft;
2. niet-gemeenschappelijk vermogen dat een echtgenoot al bezat voor het huwelijk ook privévermogen blijft.

Voor alle gehuwden die een huwelijksgemeenschap hebben (of huwelijkse voorwaarden die een verrekening van vermogen kennen), maar waarbij een onderneming tot het privévermogen van een echtgenoot behoort, geldt dat er in beginsel een redelijke vergoeding moet worden betaald aan die gemeenschap voor de "kennis, vaardigheden en arbeid die een

Checklist

echtgenoot ten behoeve van de onderneming heeft aangewend.”

Soms is het mogelijk en gewenst om hiervan af te wijken:

- bent u van de (on)mogelijkheden van dit nieuwe recht op de hoogte

en bent u er zeker van dat u daar niets mee wil of hoeft te doen?

Nee Ja ?

Overige vragen:

• Zijn de erfdelen/vorderingen van de kinderen opeisbaar bij een beroep op de Wet langdurige zorg (Wlz), zoals bij opname in een verpleeghuis (intramurale zorg) of verpleging thuis (extramurale zorg). Dit is van groot belang bij de vaststelling van de eigen bijdrage voor die zorg!

Nee Ja ?

• Zijn de als voogd, executeur en/of bewindvoerder aangewezen personen nog wel de meest voor de hand liggende personen?

Nee Ja ?

• Is geregeld dat de erfenis bij een echtscheiding van uw erfgenamen niet hoeft te worden gedeeld met hun ex-partner (dit is de zogenaamde ‘uitsluitingsclausule’)?

Nee Ja ?

• Is geregeld dat de erfenis bij een overlijden van uw erfgenamen juist wel moet worden gedeeld met hun partner (dit is de zogenaamde ‘insluitingsclausule’)?

Nee Ja ?

• Bevat uw testament nog een zogenaamde ‘Ik opa-clausule’?
Afhankelijk van de formulering, is deze constructie nu fiscaal ófwel heel aantrekkelijk ófwel heel ongunstig.

Ja Nee ?

• Bevat uw testament een legaat ‘vrij van recht’?

Ja Nee ?

Door deze bepaling moet er nu in totaal meer erfbelasting betaald worden.

• Wilt u -zo mogelijk- de heffing van erfbelasting uitstellen tot na het overlijden van de langstlevende?

Ja Nee ?

• Is er duidelijkheid over wie erft als het hele gezin overlijdt, of als de in uw testament genoemde erfgenamen vóór u zijn overleden?

Nee Ja ?

• Is er duidelijkheid over wie uw erfenis regelt en uw uitvaart verzorgt, wanneer u als alleenstaande komt te overlijden?

Nee Ja ?

• Is al uitgesloten dat uw kinderen iets kunnen opeisen zolang uw partner leeft?

Nee Ja ?

Huwelijksvoorwaarden:

• Is er sprake van een zogenaamd ‘periodiek verrekenbeding’?
Het niet nakomen van een dergelijk beding, waarbij jaarlijks overgespaarde inkomsten verdeeld moeten worden, heeft bij ontbinding van het huwelijk zeer verstrekkende gevolgen.

Ja Nee ?

• Heeft u ‘aanmerkelijk belang’ aandelen?

Dan kan het verstandig zijn om de heffing inkomstenbelasting bij het

Checklist

overlijden van de eerst stervende te beperken door de
huwelijksvoorwaarden anders in te richten, of zelfs op te heffen. **Ja Nee ?**

Samenlevingsovereenkomst:

- Heeft u een samenlevingsovereenkomst gemaakt voordat u kinderen kreeg?
Dan kan het -gelet op de aanspraken van de kinderen- belangrijk zijn om
deze overeenkomst aan te passen. **Ja Nee ?**
- Weet u zeker dat u en uw partner over en weer gerechtigd zijn tot het
nabestaandenpensioen? **Nee Ja ?**

Indien u niet overal het antwoord in de **middelste kolom** heeft omcirkeld, dan is het verstandig een afspraak met Dijkman & van Doorn te maken om uw situatie opnieuw te laten beoordelen. Let op: bovenstaande aandachtspunten gelden in het algemeen. In uw specifieke situatie kunnen er daarnaast ook bijzondere aandachtspunten zijn. Indien u twijfelt of dit het geval is, is het sowieso verstandig een afspraak met Dijkman & van Doorn te maken.